

TRƯỜNG THPT YÊN HÒA BỘ MÔN: NGỮ VĂN	ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP GIỮA HỌC KỲ I NĂM HỌC 2024 – 2025 MÔN: VĂN, KHỐI 12
--	--

A. KIẾN THỨC TRỌNG TÂM

Bài 1: Truyện truyền kì và truyện ngắn hiện đại	Bài 2: Hài kịch
ĐỌC	
<ul style="list-style-type: none"> - Đọc hiểu văn bản chú ý đặc trưng của thể loại truyện truyền kì: + Nắm được cốt truyện của văn bản. + Phân tích và đánh giá được sự phù hợp của người kể chuyện, điểm nhìn trong việc thể hiện chủ đề của văn bản. + Nhận biết và phân tích được một số yếu tố của truyện truyền kì (đề tài, nhân vật, ngôn ngữ, yếu tố kì ảo,...). + Nhận biết và đánh giá được vai trò của yếu tố kì ảo ở truyện truyền kì trong sự so sánh với truyện cổ dân gian. + Tìm mối quan hệ giữa phần chính văn và lời bình ở cuối truyện và nhận xét. - Đọc hiểu văn bản chú ý đặc trưng của thể loại truyện ngắn hiện đại: + Nhận biết và phân tích được một số yếu tố của truyện ngắn hiện đại như: không gian, thời gian, câu chuyện, nhân vật, người kể chuyện ngôi thứ ba và người kể chuyện ngôi thứ nhất, sự thay đổi điểm nhìn, sự nối kết giữa lời người kể chuyện, lời nhân vật... + Nhận biết và phân tích, đánh giá được vai trò của yếu tố kì ảo trong truyện ngắn hiện đại. 	<ul style="list-style-type: none"> Đọc hiểu văn bản chú ý đặc trưng của thể loại hài kịch: + Tóm tắt được cốt truyện của văn bản. + Nhận biết và phân tích được một số yếu tố hình thức (ngôn ngữ, xung đột, hành động, nhân vật, kết cấu, tình huống, thủ pháp trào phúng...) và nội dung (đề tài, chủ đề, thông điệp...) của hài kịch. + Phân tích và đánh giá được tác động của tác phẩm hài kịch đối với người đọc và tiến bộ xã hội.

+ Phân tích được ý nghĩa hay tác động của văn bản văn học trong việc làm thay đổi suy nghĩ, tình cảm, cách nhìn và cách thưởng thức, đánh giá của cá nhân đối với văn học và cuộc sống.	
THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT	
Ngôn ngữ trang trọng và ngôn ngữ thân mật	Lỗi lô gích, câu mơ hồ và cách sửa
VIẾT	
Viết bài nghị luận so sánh, đánh giá hai tác phẩm truyện	Viết báo cáo kết quả của bài tập dự án
NÓI VÀ NGHE	
Trình bày về so sánh, đánh giá hai tác phẩm truyện	Trình bày báo cáo kết quả của bài tập dự án

B. CẤU TRÚC ĐỀ THI (100% tự luận)

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Hình thức: trả lời 05 câu hỏi tự luận ngắn

Nội dung:

- + Văn bản nghị luận xã hội hoặc văn bản thông tin (ngữ liệu ngoài SGK)
- + Kiến thức đọc hiểu văn bản: phương thức biểu đạt, biện pháp tu từ, ý nghĩa hình ảnh, chi tiết đặc sắc...

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm) Viết đoạn văn nghị luận xã hội (khoảng 200 chữ).

Câu 2. (4,0 điểm)

- Viết bài văn nghị luận văn học phân tích, đánh giá một đoạn trích/ nhân vật/... trong truyện ngắn hoặc văn bản hài kịch.
- Viết bài văn nghị luận so sánh, đánh giá hai đoạn trích trong tác phẩm truyện.

C. ĐỀ MINH HỌA

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Khi đọc truyện Gasby vĩ đại của Scott Fitzgerald, tôi vô cùng thích thú với đoạn mở đầu: “Hồi tôi còn nhỏ tuổi, nghĩa là hồi dễ bị nhiễm các thói hư tật xấu hơn bây giờ, cha tôi có khuyên tôi một điều mà tôi ngẫm mãi cho đến nay: Khi nào con định phê phán người khác thì phải nhớ rằng không phải ai cũng được hưởng những thuận lợi như con cả đâu. Ông không nói gì thêm, nhưng vì hai cha con chúng tôi xưa nay vẫn rất hiểu nhau, mà chẳng cần nhiều lời nên tôi biết câu nói của ông còn nhiều hàm ý khác. Vì vậy tôi không thích bình phẩm một ai hết. Lối sống ấy đã mở ra cho tôi thấy nhiều bản tính kỳ quặc, nhưng đồng thời khiến tôi trở thành nạn nhân của không ít kẻ chuyên quấy rầy người khác”.

Tôi cũng rất thích một chi tiết trong truyện Doraemon, đó là một khi Nobita và Doraemon lạc vào một thế giới khác, bất cứ thế giới nào, thì ở nơi đó cũng xuất hiện những nhân vật có nhân dáng tương tự Nobita, Xuka, Xeko, Chaien... nhưng tính cách lại rất khác. Điều đó luôn khiến tôi mỉm cười.

Cuộc sống này cũng vậy... Ở đâu đó ngoài kia là những người có thể giống ta. Ở đâu đó ngoài kia là những người có thể rất khác ta. Có người ưa tụ tập với bạn bè. Có người mãi mê rong chơi. Có người chỉ thích nằm nhà để đọc sách. Có người say công nghệ cao. Có người mê đồ cổ. Có người phải đi thật xa đến tận cùng thế giới thì mới thỏa nguyện. Có người chỉ cần mỗi ngày bước vào khu vườn rậm rạp sau nhà, tìm thấy một vạt nấm mới mới mọc sau mưa hay một quả trứng gà tình cờ lạc trong vạt cỏ là đủ thỏa nguyện rồi. Tôi nhận ra rằng, hai sự phấn khích đó có thể rất giống nhau. Cũng giống như người ta có thể phản ứng rất khác nhau khi đứng trước thác Niagara hùng vĩ, người này nhảy căng lên và ghi nhớ cảnh tượng đó suốt đời, nhưng cũng có người nhìn nó rồi nói: “Thác lớn nhỉ?” và quên nó đi ngay sau khi trở về nhà. Sao ta phải lấy làm lạ về điều đó? Sao ta phải bực mình về điều đó? Sao ta lại muốn tất cả mọi người đều phải nhảy lên khi nhìn thấy thác Niagara?

Chúng ta vẫn thường nghe một người tằn tiện phán xét người khác là phung phí. Một người hào phóng đánh giá người kia là keo kiệt. Một người thích ở nhà chê bai kẻ khác bỏ bê gia đình. Và một người ưa bay nhảy chê cười người ở nhà

không biết hưởng thụ cuộc sống... Chúng ta nghe những điều đó mỗi ngày, đến khi mệt mỏi, đến khi nhận ra rằng đôi khi phải phớt lờ tất cả những gì người khác nói và rút ra một kinh nghiệm là đừng bao giờ phán xét người khác một cách dễ dàng.

(Nếu biết trăm năm là hữu hạn, Phạm Lữ Ân, NXB Hội nhà văn, 2013)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định những bằng chứng được tác giả sử dụng trong văn bản. (0,5 điểm)

Câu 2. Theo tác giả, chúng ta rút ra được kinh nghiệm gì sau khi phải nghe đến mệt mỏi những lời phán xét, đánh giá, chê bai? (0,5 điểm)

Câu 3. Theo anh/chị, tại sao “*người tằn tiện phán xét người khác là phung phí, người hào phóng đánh giá người kia là keo kiệt, người thích ở nhà chê bai kẻ khác bỏ bê gia đình, người ưa bay nhảy chê cười người ở nhà không biết hưởng thụ cuộc sống*”? (1,0 điểm)

Câu 4. Anh/ chị có đồng ý với thái độ “*phớt lờ tất cả những gì người khác nói*” khi bị chê bai, phán xét không? Vì sao? (1,0 điểm)

Câu 5. Anh/ chị hãy nêu một định kiến xã hội đã từng tồn tại và đánh giá về sự bất cập của định kiến đó. (1,0 điểm)

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm) Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/ chị hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày ý kiến của anh/ chị về ý nghĩa của việc tôn trọng sự khác biệt.

Câu 2. (4.0 điểm) Hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) phân tích đặc điểm của thể loại hài kịch được thể hiện trong đoạn trích sau đây:

(Tóm tắt: “Lão hà tiện” (1668) là vở hài kịch nổi tiếng của Mô-li-e (Molière nhà viết kịch vĩ đại người Pháp). Ác-pa-gông (Harpagan) là một tư sản giàu có nhờ cho vay nặng lãi nhưng tính tình vô cùng keo kiệt, bủn xỉn. Ông ta đã góa vợ, có hai con là Clê-ăng (Cleante) và Ê-li-do (Elise) nhưng không hề quan tâm đến con mà chỉ nghĩ đến tiền bạc. Ac-pa-gông mở tiệc thiết đãi mọi người).

Đoạn trích dưới đây kể về việc ông ta sai gia nhân chuẩn bị bữa tiệc ấy.

ÁC-PA-GÔNG: Nào, lại cả đây để tôi phân lệnh chóc nữa làm và cắt việc cho mỗi người. Ngoài việc ấy, tôi uỷ cho bà, lúc bữa ăn tối, quản giám chai lọ; nếu để thất lạc cái nào và đánh vỡ cái gì, tôi sẽ bắt đền bà rồi trừ vào tiền công.

BÁC GIÁC (nói riêng): Hình phạt thiết thực lắm!

ÁC-PA-GÔNG (vẫn nói với bà Clốt): Thôi, đi. Đến anh Branh-đa-voan (Brinda voine) và anh, La Me-cluy-sơ (La Merluche), tôi cắt cho các anh chức vụ lau rửa cốc và rót rượu, nhưng chỉ khi nào mọi người khát, chứ không phải theo thói của những thằng đầy tớ dớ dẩn, như muốn khiêu khích người ta, nhắc nhở người ta phải uống khi người ta không nghĩ đến chuyện uống. Hãy chờ khi người ta hò đôi ba lần đã, và nhớ là phải mang thêm thật nhiều nước lã.

BÁC GIẮC (nói riêng): Vâng, rượu nguyên không pha, bốc lên đầu.

LA ME-CLUY-SƠ: Thế chúng tôi có phải cởi áo ngoài không, thưa ông?

ÁC-PA-GÔNG: Có, nhưng khi nào thấy khách đến đã, và giữ gìn kĩ chớ làm hỏng y phục.

BRANH-ĐA-VOAN: Thưa ông, ông đã biết rõ, vạt trước áo vét dài của tôi bị một vết dầu đèn to tướng.

LA ME-CLUY-SƠ: Còn tôi, thưa ông, quần của tôi thi thùng đít và, nói lỗi phép, người ta nhìn thấy...

ÁC-PA-GÔNG (nói với La Me-cluy-sơ): Im! Liệu khéo quay cái đó vào phía tường và lúc nào cũng quay đằng trước ra phía khách là được. (ÁC-pa-gông đặt chiếc mũ trước áo của mình để chỉ cho Branh-đa-voan phải làm thế nào để che vết dầu). [...]

ÁC-PA-GÔNG: [...] Ô này, bác Giắc, lại gần đây. Tôi để bác lại người cuối cùng đây.

BÁC GIẮC: Nhưng, thưa ông, ông muốn nói với anh đánh xe hay với anh đầu bếp, bởi vì tôi vừa là anh này vừa là anh kia.

ÁC-PA-GÔNG: Với cả hai.

BÁC GIẮC: Nhưng, trong hai người, ông nói với ai trước?

ÁC-PA-GÔNG: Với đầu bếp.

BÁC GIẮC: Vậy ông làm ơn chờ cho. (Bác bỏ mũ đánh xe và xuất hiện)

ÁC-PA-GÔNG: Nghi thức quý quái gì thế?

BÁC GIẮC: Ông cứ nói.

ÁC-PA-GÔNG: Bác Giắc, chả là tôi đã định thết com khách tối nay.

BÁC GIẮC (nói riêng): Một kì quan vĩ đại!

ÁC-PA-GÔNG: Bác cho biết, liệu có cho chúng ta ăn ngon được không?

BÁC GIẮC: Được, nếu ông cho nhiều tiền.

ÁC-PA-GÔNG: Quý thật! Lúc nào cũng tiền! Hình như chúng nó không có gì khác mà nói: “Tiền, tiền, tiền!”. À! Chúng nó chỉ có tiếng “Tiền” nơi cửa miệng. Lúc nào cũng nói tiền! Tiền, đó là gương gồi đầu giường của chúng nó! [...]

ÁC-PA-GÔNG: Thôi, im. Bác cần những gì nào?

BÁC GIẮC: Đấy, có ông quản gia, ông ấy làm cơm ngon cho ông mà mất ít tiền.

ÁC-PA-GÔNG: Chúng tôi tám hoặc mười người; nhưng chỉ tính tám người. Khi đủ cho tám người ăn thì cũng rất đủ cho mười người. [...]

BÁC GIẮC: Vậy thì phải bốn bát nấu rở đây và năm đĩa xào đầu vị.

ÁC-PA-GÔNG: Quái quý! Thế để thết cả một thành phố à?

BÁC GIẮC: Thịt quay đây một xanh thật to, xếp cao thành hình kim tự tháp, nửa con bê thả béo bên sông, ba chim trĩ, ba gà mái tơ béo, mười hai chim câu nuôi chuồng, mười hai gà giò...

ÁC-PA-GÔNG (lấy tay bịt miệng bác Giắc): À! Thằng phản chủ! Mà ăn hết của tao.

(Molière, *Lão hà tiện* – Hài kịch của Molière (Đỗ Đức Hiểu dịch))

I. PHÂN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Tôi muốn bàn nhiều hơn về việc tìm ra chính mình trong công việc, nghề nghiệp, chuyên môn vì theo quan sát của tôi, có không ít người cho đến cuối cuộc đời vẫn còn loay hoay không biết nên dùng cuộc đời mình vào việc gì, hay vẫn thấy có cái gì đó còn “thiếu thiếu” trong việc mình làm mà không biết thiếu cái gì.

Người ta thường cho rằng đó là do thiếu các hoạt động định hướng nghề nghiệp dành cho giới trẻ. Nhưng tôi thấy lý do đó không còn đúng trong thời đại thông tin ngày nay. Hằng năm, cứ đến mùa tuyển sinh đại học, hàng loạt các chương trình tư vấn nghề nghiệp lại được tổ chức, và việc tìm hiểu tính chất của một ngành nghề nào đó bây giờ cũng trở nên dễ dàng hơn rất nhiều nhờ có Internet và nhiều phương tiện truyền thông khác. Theo tôi, lý do chính là vì chúng ta đang làm ngược. Lẽ ra, cái ta phải chọn trước hết là chọn lối sống, giá trị sống của mình (tức là chọn cuộc đời để sống, mình phải biết rõ là mình muốn trở thành một con người như thế nào và sống một cuộc đời ra sao); và khi ta biết mình sống để làm gì và muốn dùng cuộc đời mình cho mục đích gì rồi, ta mới chọn công việc, nghề nghiệp, sự nghiệp phù hợp với cuộc đời đó. Đằng này, ta lại nỗ lực đi “chọn nghề” trong khi vẫn còn hết sức mù mờ về “chọn đời”, “chọn người”, để rồi khi nhận ra rằng ta không tìm thấy con người mình trong cái nghề đó thì bắt đầu mất phương hướng và chán nản. Ngoài ra, cần phải “chọn nghề” trước rồi mới “chọn trường” sau, chứ không phải cứ theo trào lưu rồi chọn những trường được mọi người cho là “ngon” để học bốn năm ra trường và đi làm rồi mới chợt nhận ra rằng nghề này không hợp với mình...

Như vậy, lý tưởng nhất sẽ là chọn người, chọn đời, rồi mới chọn nghề và chọn nghề rồi mới chọn trường; chứ không nên làm ngược lại là, chọn trường rồi mới chọn nghề và chọn nghề rồi mới chọn đời, chọn người. Dù những lựa chọn này có thể thay đổi không ít lần trong đời.

(Theo Cách chọn nghề nghiệp phù hợp với mình, Giản Tư Trung, NXB Tri thức, 2017)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Biện pháp tu từ nào được sử dụng trong câu sau? (0,5 điểm)

Lẽ ra, cái ta phải chọn trước hết là chọn lẽ sống, giá trị sống của mình (tức là chọn cuộc đời để sống, mình phải biết rõ là mình muốn trở thành một con người như thế nào và sống một cuộc đời ra sao): và khi ta đã biết mình sống để làm gì và muốn dùng cuộc đời mình cho mục đích gì rồi, ta mới chọn công việc, nghề nghiệp, sự nghiệp phù hợp với cuộc đời đó.

Câu 2. Thao tác nghị luận nào được sử dụng trong đoạn văn: (0,5 điểm)

Người ta thường cho rằng đó là do thiếu các hoạt động định hướng nghề nghiệp dành cho giới trẻ. Nhưng tôi thấy lí do đó không còn đúng trong thời đại thông tin ngày nay. Hằng năm, cứ đến mùa tuyển sinh đại học, hàng loạt các chương trình tư vấn nghề nghiệp lại được tổ chức, và việc tìm hiểu tính chất của một ngành nghề nào đó bây giờ cũng trở nên dễ dàng hơn rất nhiều nhờ có Internet và nhiều phương tiện truyền thông khác.

Câu 3. Theo tác giả, những quan niệm sai lầm khi lựa chọn nghề nghiệp là gì? Vì sao tác giả cho là như vậy? (1,0 điểm)

Câu 4. Việc sử dụng kiểu câu phủ định: “Ngoài ra, cần phải “chọn nghề” trước rồi mới “chọn trường” sau, chứ không phải cứ theo trào lưu rồi chọn những trường được mọi người cho là “ngon” để học bốn năm ra trường và đi làm rồi mới chợt nhận ra rằng nghề này không hợp với mình...” có ý nghĩa gì? (1,0 điểm)

Câu 5. Theo anh/ chị, văn bản này có ý nghĩa ra sao đối với việc lựa chọn nghề nghiệp trong tương lai? (1,0 điểm)

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm) Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày ý kiến của anh/chị về hội chứng suy nghĩ quá nhiều (overthinking) của giới trẻ hiện nay.

Câu 2. (4.0 điểm)

Đọc hai đoạn văn bản sau:

1. *Thằng giám Tuân bước ra sau. Hình như nó còn quay lại loay hoay làm việc gì đó giữa hai khe cổng; chị cúi xuống, chớp rất nhanh lấy khẩu súng giơ lên khi cái thân người thằng giám Tuân vừa hiện ra trọn vẹn bên ngoài cánh cổng sắt. Nhưng chị vẫn sững sờ vì trên tay thằng Tuân đang bồng đứa con út của nó. Một thằng bé hết sức kháu khỉnh. Chị lúng túng, ngón tay trở như cứng lại không sao siết được vào vòng cò. Nếu như lúc đó, chị cứ nhắm mắt nổ súng thì có thể đã chấm dứt được bao nhiêu đau đớn trong cuộc đời của chị. Nhưng chị sẽ bị giày vò, sẽ không thể yên ổn khi nghĩ tới thằng bé. Nó không hề có tội, tại sao chị lại*

nhằm bắn vào nó? Cái khoảnh khắc trở trêu, không lường trước ấy đã dắt theo bao nỗi bất hạnh mà cho đến giờ chị vẫn phải chịu một cách cay đắng.

(Nguyễn Trí Huân, trích tiểu thuyết *Chim én bay*, NXB Hội nhà văn, 1988)

2. Đúng giây lát đó, thành linh vang lên một phát súng lục. Tiếng súng ngắn nhưng làm bầu không khí lặng phắc của rừng chiều giật nảy lên. Con chó săn học lên một tiếng đau đớn. Bọn Mỹ phản ứng cực nhanh, nằm rạp xuống và lăn tăn ra. Tên quản chó buông sợ dây da. Phát K59 thứ hai vang lên. Bây giờ Kiên mới kịp hiểu là Hòa đã bắn, anh choáng hồn. Con chó có lẽ trúng đạn nhưng nó hăng lên, hung dữ như cọp, hú lên, rẽ ngang lao dạt tới nơi phát ra tiếng súng. Sau một ụ mỗi chéch bên Kiên chùng chục bước chân, Hòa nhô hẳn người lên. Mặt trời xuống thấp lùa ánh sáng qua cửa rừng, những làn ánh sáng cuối cùng trong ngày, đỏ thẫm như máu. Hòa đứng hơi nghiêng trước nắng tà nên thân hình mảnh mai nổi lên đậm nét với những đường cong sẫm tối và những vệt da bắt sáng. Mái tóc xõa trên vai, cái cổ cao yếu ớt, áo cộc, quần đùi, đôi chân trần đầy vết gai cào [...] Tất cả diễn ra trong chớp mắt, Hòa quăng khẩu súng hết đạn về phía bọn Mỹ và xoay người chạy khỏi rừng băng vào trong trắng [...] Tuy nhiên, hướng chạy của Hòa kéo chúng ra xa Kiên, đồng thời cũng hút chúng lệch khỏi vết đường có thể dẫn tới khe cạn.

(Bảo Ninh, trích tiểu thuyết *Nỗi buồn chiến tranh*, NXB Văn học, 2009)

Anh/chị hãy viết bài văn (khoảng 600 chữ) so sánh, đánh giá hai đoạn trích trên.

TRƯỜNG THPT YÊN HÒA	ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP HỌC KỲ I
BỘ MÔN: NGỮ VĂN	NĂM HỌC 2024 – 2025
	MÔN: VĂN, KHỐI 12

A. KIẾN THỨC TRỌNG TÂM

Bài 3: Nhật kí, phóng sự, hồi kí	Bài 4: Văn tế, thơ	Bài 5: Văn nghị luận
ĐỌC		
<p>Đọc hiểu văn bản chú ý đặc trưng của thể loại nhật kí, phóng sự, hồi kí:</p> <p>+ Nhận biết và phân tích được một số yếu tố của nhật kí, phóng sự, hồi kí như tính phi hư cấu và một số thủ pháp nghệ thuật: miêu tả, trần thuật; sự kết hợp chi tiết, sự kiện hiện thực với trải nghiệm của người viết,... trong việc thể hiện chủ đề, tư tưởng, thông điệp của tác phẩm.</p> <p>+ Đánh giá được tác động của tác phẩm đối với người đọc và tiến bộ xã hội.</p>	<p>- Đọc hiểu văn bản chú ý đặc trưng của thể loại văn tế:</p> <p>+ Phân tích, đánh giá được chủ đề, tư tưởng, thông điệp mà văn bản muốn gửi đến người đọc thông qua hình thức nghệ thuật (kết cấu, lời văn, giọng điệu, hình tượng nhân vật, ngôn ngữ...) và nội dung (chủ đề, cảm hứng chủ đạo...) của thể loại văn tế.</p> <p>+ Nhận biết và phân tích được một số biểu hiện của phong cách trung đại qua văn bản như tính quy phạm, nghệ thuật đối...</p> <p>- Đọc hiểu văn bản chú ý đặc trưng của thể loại thơ:</p> <p>+ Phân tích, đánh giá được chủ đề, tư tưởng, thông điệp mà văn bản muốn gửi đến người đọc thông qua hình thức nghệ thuật của văn bản thơ (cảm hứng chủ</p>	<p>- Đọc hiểu văn bản chú ý đặc trưng của thể loại văn nghị luận:</p> <p>+ Nhận biết và phân tích được nội dung và vai trò của các luận điểm, lí lẽ, bằng chứng tiêu biểu, độc đáo; mục đích, tình cảm và quan điểm của người viết.</p> <p>+ Phân tích và đánh giá được mức độ phù hợp giữa nội dung nghị luận với nhan đề của văn bản; các biện pháp làm tăng tính khẳng định, phủ định; cách lập luận và ngôn ngữ biểu cảm trong văn bản nghị luận.</p>

	đạo, nhân vật trữ tình, hình ảnh, ngôn ngữ...).	
THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT		
Ngôn ngữ trang trọng và ngôn ngữ thân mật	Biện pháp tu từ nghịch ngữ	Tôn trọng và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ trong học tập và nghiên cứu
VIẾT		
Viết bài nghị luận so sánh, đánh giá hai tác phẩm kí	Viết bài nghị luận về một vấn đề có liên quan đến tuổi trẻ	Viết bài nghị luận về vai trò của văn học đối với tuổi trẻ
NÓI VÀ NGHE		
Trình bày về so sánh, đánh giá hai tác phẩm kí	Thuyết trình về một vấn đề của tuổi trẻ có liên quan đến cơ hội và thách thức đối với đất nước	Nghe thuyết trình một vấn đề văn học

B. CẤU TRÚC ĐỀ THI (100% tự luận)

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Hình thức: trả lời 05 câu hỏi tự luận ngắn

Nội dung:

- + Văn bản nghị luận văn học/ văn bản văn học thể loại nhật kí, phóng sự, hồi kí; văn tế, thơ.
- + Kiến thức về đặc trưng của thể loại nhật kí, phóng sự, hồi kí, văn tế, thơ, văn nghị luận.
- + Kiến thức đọc hiểu văn bản: phương thức biểu đạt, biện pháp tu từ, ý nghĩa hình ảnh, chi tiết đặc sắc...

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm) Viết đoạn văn nghị luận văn học phân tích và đánh giá một khía cạnh của văn bản hoặc phân tích làm rõ một đặc điểm của thể loại qua văn bản (khoảng 200 chữ).

Câu 2. (4,0 điểm) Viết bài nghị luận về một vấn đề có liên quan đến tuổi trẻ.

C. ĐỀ MINH HỌA

SỞ GD&ĐT HÀ NỘI TRƯỜNG THPT YÊN HÒA ĐỀ MINH HỌA (1)	ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KỲ I NĂM HỌC 2024-2025 MÔN: NGỮ VĂN - LỚP: 12 Thời gian làm bài: 120 phút
--	---

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

(Tóm tắt phần trước: Tác giả - nhân vật “tôi” – là một nhà báo, vào vai một người thất nghiệp đi xin việc, gia nhập vào đội phu kéo xe ở Hà Nội để có những trải nghiệm chân thực về công việc này, phục vụ cho việc viết bài.)

Gió hồ Trúc Bạch hây hây quạt mát.

Đường Cổ Ngư tấp nập những xe nhà gọng đồng sáng nhoáng, những torpédo với limousine của các khách thừa lương.

Được tắm gội bằng luồng gió mát, người họ chắc nhẹ như chiếc lông hồng.

Cùng ngọn gió hồ, cùng cảnh mặt nước gợn trắng mà tôi thì thấy như bút rứt.

Cái đâm bị ở vai, không đau bằng xương sườn, xương gáy với xương ống chân mỗi rứt. Rứt xương lại chưa bằng rứt óc. Mà lúc ấy thì tôi mỗi rứt cả óc lẫn xương.

Cái óc bảo cái xương: “Mày cũng như tao, đang đau rứt”, rồi lại bảo cái mắt: “Chúng mày hãy trông trên đường”.

Trên đường có cái gì?

Một anh chàng béo như con trâu trương với bốn đứa con - thiếu chị vợ để họp thành cả một gia đình - Cùng ngồi trên chiếc xe, một người kéo đi bước một.

Đổi địa vị, bây giờ cho người này ngồi lên, người kia bước xuống.

Kéo được ba bước, người kia rồi phải trở vào mặt người này mà nghiến hai hàm răng thật chặt:

- Chúng mày tàn nhẫn lắm, quân bất lương!

Những buổi tối mùa hè người ta thường nghe những tiếng:

- Mày đánh xe kéo mợ đi chơi mát!

- Mười lăm xu một giờ, có đi không?

Rồi, ngang dọc, khắp đường, người ta thấy những gái đã năm con còn phần đắp như trát, ngồi lầy bộ cho đẹp trên những chiếc xe sơn đỏ, sơn đen; thằng xe thì kéo bờ hơi tai, ống chân phải bó xà cạp để tỏ cho người biết bà chủ nó là nhà sang trọng. Lại những thằng vai so đầu mướt, to lớn như ông Hộ pháp, năm sóng

sượt trên những chiếc xe đi giò, miệng phì phào hơi thuốc Ăng-lê, hai mắt như mắt Long thần, hết nhìn ngang lại nhìn dọc...

- Mười lăm xu một giờ, có đi không?

- Mà kéo mợ đi chơi mát!

Mười lăm xu một giờ. Ba đồng một tháng. Bát mồ hôi pha máu của người, họ đáng giá không được một đồng kềm. Thật quân bất lương!

Ngồi nghĩ ngợi lan man sau khi đã mặc bộ quần áo phu xe, nghe người ta mắng chửi, chịu người ta đánh đòn, tôi lại sực nhớ đến một ông già tôi gặp khoảng ba năm trước.

- Kéo xe đôi, - Bạn tôi với tôi - Ông già chạy chậm.

Bạn tôi gắt:

- Chạy nhanh lên chứ, khéo khỉ lắm!

Ông già vừa thở vừa đáp:

- Các thầy có kéo xe như tôi, các thầy mới biết.

Bạn tôi nhảy xuống xe toan đánh thẳng xe hõn, nếu tôi không tốt can.

Chuyện ấy, đã ba năm.

Bây giờ, chắc ông già ấy đã chết.

Mà làm cái nghề này, sống lâu làm sao được? Chạy suốt ngày. Ăn không đủ. Tắm thân lại dầm mưa dãi nắng...

Người ta nói:

- Quả ở xứ nóng, quả chín sớm.

Tôi bảo:

- Người làm cu li xe kéo, người chết non!

(Trích *Tôi kéo xe*, Tam Lang, NXB Văn học, tr. 18)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định ngôi kể được sử dụng trong đoạn trích. (0,5 điểm)

Câu 2. Tìm những từ ngữ, hình ảnh khắc họa sự vất vả, khổ cực của những người làm nghề cu li kéo xe được nhắc tới trong văn bản. (0,5 điểm)

Câu 3. Phân tích tác dụng của sự kết hợp các yếu tố miêu tả và trần thuật được sử dụng trong đoạn văn in nghiêng. (1,0 điểm)

Câu 4. Qua văn bản, tác giả thể hiện tình cảm, tư tưởng gì? (1,0 điểm)

Câu 5. Việc tác giả - một nhà báo – chọn trải nghiệm nghề nghiệp của người kéo xe để hiểu và viết về công việc ấy gợi cho anh/ chị những suy nghĩ gì? (1,0 điểm)

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm): Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) nhận xét tâm trạng của nhân vật trữ tình trong bài thơ Xuôi đò của Nguyễn Bính.

Hôm nay dưới bến xuôi đò,

Thương nhau qua cửa tò vò nhìn nhau.

Anh đi đây, anh về đâu,

Cánh buồm nâu... cánh buồm nâu... cánh buồm...

Câu 2. (4,0 điểm): Viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về trách nhiệm của thế hệ trẻ trong việc gìn giữ những nét đẹp bản sắc văn hóa dân tộc.

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

22-11-1971

Không có ai cầu nguyện cho mình cả. Những ngọn đèn nhấp nháy trên sườn đồi là lô cốt địch. Còn những mảng đen ngòm kia là thằng Mỹ - Hãy cho chúng nó đờn. Đờn đã đi qua mùa gặt. Hương lúa chia đều khắp các nhà và trắng lên sớm cho sân kho nhộn nhịp. Rơm còn phơi đầy trên ruộng, rơm gác lên đống rạ, mềm đi vì sương sớm... Đạo mới đến đây, rùng thả hạt dẻ lẫn tanh tách trên đồi. Còn bây giờ, lại mùa hoa dẻ. Hoa dẻ rùng trắng pha vàng như hoa nhãn, như hoa hồng bì... Cả rùng như mở ra cho vô vàn mùi hương lạ lùng thì thào cùng anh bộ đội.

Đàn dê đi lẫn trong vạt cây thấp, cây mua lá xanh mềm như nhung, cây khế rùng lá tím... tiếng chuông thơ ngáy trên cổ lũ dê rung lên bờ ngõ, tưởng chừng như giọt nhựa ứ ra và cuộn thành giọt, rơi từ tốn. Đó là những ống đếm thời gian của rùng già...

Đêm rủ bức màn lốm đốm sáng, đồi chìm vào chân mây, đất và trời bị xóa nhòa ranh giới...

Còn anh bộ đội thì hồi hộp đợi chờ. Lần bắn thứ hai trong đồi lính.

Anh hãy nghĩ: Kia đúng là thằng Mỹ, là kẻ thù và ghìm súng vào ngực nó. Đừng lo bắn vào quả tim người, chúng nó chẳng có tim đâu!

Anh hãy nghĩ: Cuộc sống yên lành và ngân nga như lời thơ kia bị cào xé bởi ánh lửa ghê tởm trước mắt anh.

Hãy đứng trong chiến hào của đời mà bắn!

Sương dày nên đạn chưa căng. Tiếng nổ không chát chúa mà âm âm. Đền vỡ tung, đạn xuyên qua phao dầu, đạn phá rách toang bia. Phải như thế, mới hả căm thù! Thủ trưởng bảo: Ta bắn giỏi không phải như anh chàng trong “Hoa điệp đại”. Đạo đức cách mạng của người Việt Nam khác thế.

Tự hào lắm, khi được lang thang trên mảnh đất Mẹ hiền này và bảo vệ nó. Còn ai hạnh phúc hơn ta nữa. Trang sách cuộc đời chưa mở cho ta, nhưng mới ghé mắt nhìn, ta đã ngay ngất cả người...Tiếc thay, đã mấy ai nhận thấy!

(Trích *Mãi mãi tuổi hai mươi*, Nhật ký của liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc,

Đặng Vương Hưng sưu tầm, giới thiệu, NXB Thanh niên, tr 61,62)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định chủ thể trần thuật trong văn bản. (0,5 điểm)

Câu 2. Tìm các chi tiết miêu tả bối cảnh của khu rừng trong đoạn văn thứ nhất. (0,5 điểm)

Câu 3. Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ được sử dụng trong hai đoạn văn sau: (1,0 điểm)

Anh hãy nghĩ: Kia đúng là thằng Mỹ, là kẻ thù và ghìm súng vào ngực nó. Đừng lo bắn vào quả tim người, chúng nó chẳng có tim đâu!

Anh hãy nghĩ: Cuộc sống yên lành và ngân nga như lời thơ kia bị cào xé bởi ánh lửa ghê tởm trước mắt anh.

Câu 4. Chỉ ra và nhận xét về cách quan sát, ghi chép lại những sự kiện diễn ra trong ngày 22.11.1971 của người viết. (1,0 điểm)

Câu 5. Anh/chị cảm nhận thế nào về vẻ đẹp tâm hồn của anh bộ đội trong văn bản trên? (1,0 điểm)

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm): Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích đặc sắc nội dung và nghệ thuật của văn bản sau

*Ta lớn lên bằng niềm tin rất thật
Biết bao nhiêu hạnh phúc có trên đời
Dẫu phải khi cay đắng dập vùi
Rằng cô Tấm cũng về làm hoàng hậu
Cây khế chua có đại bàng đến đậu
Chim ăn rồi trả ngon ngọt cho ta
Đất đai cỗi cằn thì người sẽ nở hoa
Hoa của đất, người trồng cây dựng cửa
Khi ta đến gõ lên từng cánh cửa
Thì tin yêu ngay thẳng đón ta vào
Ta nghẹn ngào, Đất Nước Việt Nam ơi!...
Ta lớn lên khao khát những chân trời
Những mảnh đất chân mình chưa bén được
Những biển khơi chứa mặt trời đỏ rực
Những ngàn sao trôi miết giữa màu xanh...*

(Trích *Mặt đường khát vọng*, Nguyễn Khoa Điềm, NXB Văn nghệ giải phóng, 1974, tr.35-36)

Câu 2. (4,0 điểm): Trong cuốn sách “*Tuổi trẻ đáng giá bao nhiêu*” (NXB Hội Nhà văn), tác giả Rosie Nguyễn đã viết: “*Hãy làm đi. Làm bất cứ điều gì. Vì tuổi trẻ chỉ có một lần*”.

Từ câu nói trên, viết bài văn nghị luận (600 chữ) nêu suy nghĩ của anh/ chị về vấn đề: tuổi trẻ và hành động.